

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 349-1992

Fq.Con.núm. 33/27

VII legislatura

Any 2009

Núm. 29

Presidència **de l'Honorable Sr. Francesc Josep Dalmau i Fortuny**

Sessió celebrada dia 5 de març del 2009

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PREGUNTES:

- 1) **RGE núm. 1166/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'at406
 - 2) **RGE núm. 1167/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'at406
 - 3) **RGE núm. 1168/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'at406
 - 4) **RGE núm. 1169/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'at406
 - 5) **RGE núm. 1170/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'at406
 - 6) **RGE núm. 1171/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'at407
-
-

- 7) **RGE núm. 1172/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur. 407
- 8) **RGE núm. 1173/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur. 407
- 9) **RGE núm. 1174/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur. 407
- 10) **RGE núm. 1175/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur. 407
- 11) **RGE núm. 1176/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur. 407
- 12) **RGE núm. 1177/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur. 407
- 13) **RGE núm. 1178/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur. 407
- 14) **RGE núm. 1179/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur. 407
- 15) **RGE núm. 1180/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur. 407
- 16) **RGE núm. 1181/09**, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur. 407

EL SR. PRESIDENT:

Bones tardes, senyores i senyors diputats. Començam si els sembla bé la sessió d'avui, en primer lloc demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. TORRES I CABAÑERO:

Sí, Sr. President. La Sra. Torres substitueix la Sra. Catalina Palau.

EL SR. PRESIDENT:

Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en el debat de les preguntes RGE núm. 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180 i 1181/09. Assisteix la consellera de Treball i Formació, l'Hble. Sra. Joana Maria Barceló i Martí, acompanyada del Sr. Joaquín Fuster i Orfila, cap de premsa, Sr. Llorenç Pou i Garcias, director general de Planificació, que no ha pogut venir,...

LA SRA. CONSELLERA DE TREBALL I FORMACIÓ (Joana Maria Barceló i Martí):

No hi ha pogut assistir, disculpau-lo.

EL SR. PRESIDENT:

... i el Sr. Jesús Frutos i Rosado, cap de gabinet. Benvinguts.

Per tant, ara passam a la formulació de les preguntes.

1) Pregunta RGE núm. 1166/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

2) Pregunta RGE núm. 1167/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

3) Pregunta RGE núm. 1168/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

4) Pregunta RGE núm. 1169/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

5) Pregunta RGE núm. 1170/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

6) Pregunta RGE núm. 1171/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

7) Pregunta RGE núm. 1172/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

8) Pregunta RGE núm. 1173/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

9) Pregunta RGE núm. 1174/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

10) Pregunta RGE núm. 1175/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

11) Pregunta RGE núm. 1176/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

12) Pregunta RGE núm. 1177/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

13) Pregunta RGE núm. 1178/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

14) Pregunta RGE núm. 1179/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

15) Pregunta RGE núm. 1180/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

16) Pregunta RGE núm. 1181/09, de l'Hble. Diputat Sr. Cristóbal Huguet i Sintès, del Grup Parlamentari Popular, relativa a evolució de l'atur.

La primera de totes és sobre l'evolució de l'atur, intervé el diputat del Grup Parlamentari Popular, l'Hble. Sr. Cristóbal Huguet, l'autor, per un temps de deu minuts.

EL SR. HUGUET I SINTÈS:

Gràcies, Sr. President. Sra. Consellera, benvinguda, alts càrrecs, senyores diputades i ... Sr. Lletat Major, perquè no hi ha diputats, excepte jo, ah!, al president l'he saludat per endavant, ha estat el primer a qui he donat les gràcies a la salutació. Bé, de totes maneres encara que sigui en to una mica -diria- irònic perquè broma no ho pot ser, sí que em planteig en lloc de fer preguntes, fer proposicions no de llei o fer compareixences amb la finalitat d'estimular l'interès per a la resta de membres d'aquesta comissió en una qüestió que tal vegada no té a veure amb els diputats, perquè ni ens fan expedients de regulació d'ocupació ni ens envien a l'atur, però

és obvi que és una qüestió prou important com perquè entre tots intentem analitzar-la i aportar-hi solucions.

Dit això vull, Sr. President, anunciar que si ni vostè, o la Mesa, ni la consellera no hi té inconvenient em bastaria en dos plantejaments globals relatius al conjunt de preguntes que he fet, que vull recordar -com a resum- que estan centrades a cada una de les quatre illes a l'evolució mitjana, havia demanat del 2000 em referia naturalment a partir del 2001 perquè fins el 2001 es quan s'ha tornat enrere, per part de l'INEM i del servei públic estatal d'ocupació, la recomposició de les estadístiques que abans es deien SILE per al nou sistema SISPE i per tant, seria a partir del mes de juny en el possible. Això referit a grups de formació professional, nivell d'estudis, sexe, grau i grups d'edat, activitats econòmiques i, de les tres coses, immigrants i no immigrants. Crec que aquest estudi, que no és més que reproduir els esquemes de les estadístiques que fa l'Estat des que fa estadístiques l'Estat, permeten d'alguna manera a més de conèixer l'evolució amb les dades disponibles amb el sistema estadístic actual també poder-les comparar amb l'evolució de l'Estat.

Li agraeix la documentació perquè aquesta documentació és útil. Veig, amb la ullada que li he donat ara, passam del 2005 al 2008, són -ho sé- les estadístiques a partir que s'implanta el nou sistema, però hi ha -cregui'm, no sé si li ho han explicat o no, però cregui'm, perquè la vaig sol·licitar i me la van fer a sol·licitud de part- una reconstrucció de les mateixes estadístiques fins -crec recordar- el maig del 2001. No és aquí, tampoc no li ho demanaré si no hi és i si no ho dur, el que sí, si és possible, amb les fórmules que li he demanat recompondre-ho, no és res més que distribuir-ho per illes i pels grups que li he dit, si ens ho envia com a remissió de documentació a resposta escrita o de remissió de documentació, ben igual donarà satisfacció a l'interès que jo havia plantejat quan vaig fer això.

Una segona qüestió, Sr. President, té a veure amb la compareixença de dijous passat i aquesta, poden semblar que són ganes de fer venir la consellera. No és així, jo, la compareixença, l'havia plantejada en el moment en què encara hi havia la Sra. Nájera, crec recordar, una compareixença pensada perquè la tinguéssim a finals d'estiu de l'any passat, el retard en la inclusió a l'ordre del dia i la prestesa a atendre aquestes preguntes fa que s'hagin acumulat en dues setmanes seguides qüestions que poden semblar semblants, que pot semblar que són iguals, però que no ho són.

Per tant, Sra. Consellera, de la manera en què ho vulgui explicar i òbviament ho farà referit als anys 2005-2008, que és a partir de l'estadística, li agrairé que faci a una primera pregunta tot allò dels grups professionals, nivells d'estudis, sexe, edat i activitats econòmiques sobre el conjunt dels aturats i en una segona part o segona pregunta, el que són els estrangers diferenciant en el possible els que són de la Unió Europea dels que són fora de la Unió Europea.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Huguet, gràcies també per aquesta voluntat de conjugar aquestes preguntes. Si li sembla bé la consellera de Salut, la consellera de Sanitat, de... Treball i Formació, la Sra. Barceló, li'n donarà resposta.

LA SRA. CONSELLERA DE TREBALL I FORMACIÓ
(Joana Maria Barceló i Martí):

Treball és difícil, (...) gestionar Treball. Bé, evidentment estic a plena disposició de la comissió i per tant, els dijous capvespre estic a plena disposició del que la comissió demani i com no pot ser d'altra manera i per tant estic encantada de poder comparèixer siguin preguntes, sigui compareixença en tot allò que puguem aportar d'informació i també de debat perquè obligatòriament des de la informació i des del debat és com sorgeixen les propostes i en aquest sentit forma part del treball polític i per tant, estam encantats de ser aquí i les vegades que faci falta.

Evidentment -i he de demanar disculpes-, tota la documentació que s'ha intentat facilitar als diputats a fi que també tinguin tota una documentació exhaustiva és aquestes segregacions o aquests estudis o aquestes estadístiques, tal com s'havien demanat feien referència a l'any 2005 o a partir de l'any 2005 al 2008 fonamentalment pel que ja ha dit el portaveu del Partit Popular que és de la unificació de tot el sistema estadístic encara que li puc fer arribar del 2001 al 2005 l'estadística de la qual puguem disposar i l'homologació amb la finalitat que ho pugui tenir. Més que res, és el fet de les segregacions que no estan disponibles i és el que a partir d'aquí s'han informat. Hi ha unes estadístiques que sí, existeixen, del 2001 -i de molt abans- fins als nostres, però no les segregacions per illes o per altres elements que eren d'interès del diputat. Les segregacions en el nivell específic que se'ns demanava és a partir del 2005 quan tenim una estadística unificada. La resta i abans són... no les podem desagregar al nivell de la seva sol·licitud, però evidentment li podem remetre la documentació que tenim.

Bàsicament i a partir d'aquí sí val la pena poder fer aquesta anàlisi o aquesta valoració, també li hem afegit a aquesta documentació, encara que no sigui objecte concret d'aquesta pregunta, tot el que és, i més que res perquè tinguin la informació completa estadística, la informació per municipis i per illes corresponent al febrer d'aquest mateix mes, vull dir que per tant, tenen i així poden tenir, segregada per municipis i per illes mensualment l'evolució de les xifres de contractació, d'afiliació i d'atur.

A partir d'aquí, podem iniciar aquesta..., li diria en format de preguntes, en format d'agrupació, de compareixença, analitzant aquestes dades del 2005 al 2008, que visualitzam dividides en dos períodes clarament diferenciats: del 2005 al 2007 per una banda i el 2008 amb un canvi de cicle econòmic totalment clar per altra banda.

El fet més sorprenent del primer període és sens dubte, tot i destacar l'increment de l'afiliació, parlaríem de la primera part 2005-2007, les xifres d'atur es mantenen molt estables. Com ja hem destacat en anteriors compareixences la principal explicació a aquest comportament és l'increment permanent de

la població activa que ha dificultat que l'increment de l'ocupació que s'ha produït d'una manera molt clara del 2005 al 2007 es tradueixi de manera automàtica en reduccions de l'atur, com també s'ha observat, com també ho hem observat aquest mes de febrer del 2009.

En canvi el 2008 presenta -i aquesta és la característica principal- un increment molt destacat de les xifres d'atur de l'ordre d'un 30% respecte a l'any anterior. Atès aquest comportament el comentari en tots els aspectes que se'ns ha demanat es farà sempre en aquests dos períodes, 2005-2007 i d'una manera específica per a l'any 2008.

Des d'una òptica general les dades del 2008 respecte als anys anteriors mostren l'increment d'atur especialment entre els homes, entre els grups d'edat entre els 25 i 44 anys, en el sector de la construcció i altres serveis que inclouen transport, activitat immobiliària i serveis a les empreses, els nivells professionals menys qualificats, els nivells educatius més baixos i els estrangers no comunitaris són els més afectats per aquest increment de l'atur. Aquesta evolució és general a totes les illes, tot i açò destacam diferències entre aquestes. Per tant, farem aquesta comparació de 2005-2007 per una banda, 2008 per una altra i en cada una de les especificitats també ho farem per illes.

Per tant, si els sembla bé, la primera anàlisi que fariem seria de l'evolució de l'atur per sexe i trams d'edat, dels dos períodes i entre illes. L'any 2005 les Illes Balears registren una mitjana de 38.340 persones aturades sobre un total de població afiliada i aturada de 459.000, entorn. Per illes, Mallorca acumula el 78,4% de les persones aturades, seguida d'Eivissa amb un 13,5% i Menorca amb un 7,4%, Formentera tot just amb un 0,7% restant. Quant a la distribució per sexes, les dones suposen de mitjana a la comunitat un 55% de les persones aturades, una mica més a Menorca, el 58% i una mica menys a Eivissa, el 54%, el que ens indica ben segur el pes del sector serveis i de l'hoteleria diferenciat en cada una de les illes. Per trams d'edat, i continuant amb la mitjana de la comunitat, el 55% dels desocupats són adults entre 25 i 44 anys, el 30% són persones majors de 45 anys i els joves menors de 25 anys sumen el 16%.

Vist per a cada una de les illes s'observen diferències. Excepte a Mallorca, a la resta d'illes el grup d'atur de 25 a 44 anys té més pes a l'atur, un 65% a Formentera, un 57% a Eivissa front a un 30% a Mallorca. Vull dir que per tant són diferències importants. Mentre que el tram de persones de 45 anys i més presenta una menor proporció sobre el total, Eivissa i Formentera són les que menys percentatge tenen de persones aturades majors. Pel que fa a diferències per sexe entre les dones balears aturades són majoria, el 58%, les que tenen entre 25 i 44 anys, mentre que els homes en aquest tram d'edat acumulen el 51% d'aturats. Aquesta seria la situació l'any 2005.

L'any 2008 registra una mitjana de 49.100 persones aturades, mentre que el total de població afiliada i aturada suma 501.000 persones en nombres rodons. La població aturada ha augmentat per tant, des de l'any 2005, en 10.700 persones, però a l'hora també ha augmentat la població ocupada en 30.990 persones. Per illes, la distribució d'aquest total de població aturada canvia just en dècimes. En resum, Mallorca suma el 78,6% dels aturats, dues dècimes més; Menorca el 7,9%, cinc dècimes més; i Eivissa el 12,9%, sis dècimes més. És a dir, ens movem entre aquestes xifres.

L'anàlisi per sexes mostra que la proporció de dones aturades sobre el total de la població desocupada baixa del 55% de l'any 2005 al 48% l'any 2008. A Mallorca, a Menorca són el 49%, però a Eivissa i a Formentera suposen el 45 i el 41% respectivament. Per tant, tornam visualitzar que l'atur afecta fonamentalment la construcció a homes i que les dones lligades al sector de serveis resisteixen millor.

Per trams d'edat i en comparació a l'any 2005, s'observa que la proporció de joves menors de 25 anys sobre el total d'aturats baixa un punt percentual, del 16 al 15%. La de majors de 45 anys baixa tres punts i el percentatge de persones entre 25 i 44 anys puja quatre punts percentuals. En detall, s'aprecia que el grup de dones ha pujat la proporció d'aturades de 45 i més anys, és a qui afecta més, mentre que el grup d'homes engreixa més en el tram dels 25 als 44 anys, del 51 al 54%. Evidentment, és relacionable -repetesc- amb el fet de l'activitat de la construcció.

També hem d'assenyalar aquí que malgrat l'any 2008 ho facem com a una única unitat, ja hem assenyalat a les anteriors compareixences que també són relatives aquestes mitjanes perquè l'any 2008 té dues parts molt diferenciades, els sis primers mesos i els sis segons mesos. Per tant, aquesta dada l'hem de tenir en compte quan comença de manera més potent el que fa referència a l'atur lligat al sector de la construcció. Per tant, les mitjanes de l'any 2008, les hem de temperar en relació amb la dualitat que suposa l'anàlisi d'aquest any. Com veim des de l'any 2008 a l'any 2009, encara que no sigui objecte d'aquesta pregunta, però ja veim el canvi qualitatiu d'aquesta evolució d'allò que fa referència a l'atur.

Si miram l'anàlisi de l'evolució de l'atur per activitats econòmiques, per anys i per illes, de l'any 2005 a l'any 2007, l'any 2005 el 77% de les 38.000 persones aturades a les Illes Balears procedien del sector serveis, un 14% de la construcció, un 5,4% de la indústria i el 4 restant eren persones sense ocupació anterior o que no havien fet feina mai. Sobre aquesta mitjana de la comunitat, s'observa que excepte a Mallorca, serveis té a la resta d'illes un pes encara més gran sobre el nombre d'aturats, un 81% a Formentera, un 78% a Eivissa i a Menorca. Açò lliga al que fa referència a l'estacionalitat més dura que tenen les illes d'Eivissa, de Menorca i de Formentera. En canvi, hi ha menys persones aturades a Menorca que provinguin del sector de la construcció, és un 11,7% front al 14 de les Illes Balears.

Dins el sector de serveis tal vegada val la pena fer referència al comerç que mostra uns percentatges similars a totes les illes, mentre que l'hoteleria té una major importància a Menorca i a les Pitiüses al contrari que a Mallorca quan segregam aquest espai de serveis. Repetesc, va molt lligat per tant, a

l'estacionalitat més elevada de les illes d'Eivissa, de Menorca i de Formentera.

Per contra l'any 2008, el pes de la construcció sobre el total de persones desocupades passa del 14% de mitjana al 21% l'any 2008. Repetim, quan comença a créixer és a mitjan any. Per tant, és un pes de mitjana molt superior.

A Eivissa i a Formentera aquest percentatge puja fins al 25,7% o el 27,5% respectivament. Les raons d'aquest increment són clares en tot el que fa referència a l'aturada de la construcció. Dels treballadors aturats procedents dels serveis que ara sumen el total de les Illes Balears el 21% de les 49.000 persones aturades. Val la pena assenyalar l'augment proporcional dels que feien feina en els segregats dels serveis mentre que baixa la presència dels aturats procedents de l'hostaleria. És a dir, que l'hostaleria es manté millor que determinats serveis a l'any 2008 com poden ser els serveis lligats referents a la part d'immobiliària o referent a la part del comerç.

Si miram l'evolució de l'atur per estrangers comunitaris, no comunitaris, anys i illes l'any 2005 les persones estrangeres suposaven un 17% sobre el total de les persones aturades, un 11% eren persones nacionals de tercers països i un 6% eren comunitaris. El 64% dels aturats estrangers no comunitaris havien treballat en el sector de serveis, especialment en l'hostaleria i un 27% en la construcció. Els aturats estrangers europeus procedeixen un 88% del sector serveis, lligats fonamentalment a l'hostaleria, i de la construcció només n'hi trobam un 5%. En comparació els espanyols aturats provenen un 78% del sector serveis i un 13% del sector de la construcció. És destacable la presència dels immigrants aturats en agricultura, cosa que no havíem assenyalat abans, d'on prové un 2% enfront de la mitjana d'1% d'espanyols i una nul·la presència de comunitaris. Per tant, veim clarament quines són les activitats principals lligades als estrangers no comunitaris fonamentalment construcció, serveis i d'una manera important agricultura.

Per illes s'observa que a Menorca i a Formentera els extra comunitaris treballen en gran mesura en la construcció, un 32% i un 43% respectivament, mentre que els aturats europeus es concentren encara més en el sector de serveis quan parlem de Menorca i de Formentera. A l'any 2008 les persones estrangeres passen a suposar una mitjana del 26% sobre el total de les persones aturades, d'un 17% l'any 2005 de tots els aturats a un 26% de tots els aturats. És a dir, els afecta d'una manera especial. Un 18% són persones nacionals de tercers països i la resta, un 8%, són comunitaris. L'atur, per tant, afecta en gran mesura els estrangers no comunitaris i no tant els espanyols ni els comunitaris pel que fa al sector de la construcció.

Per tant, l'any 2008 un 39% dels aturats dels tercers països provenen de la desacceleració del sector de la construcció enfront d'un 27% de l'any 2005, per tant, veim que és allà on afecta més, d'aquests un 39% -si ho comparam amb els comunitaris- un 14% i un 17% dels espanyols. Aquesta mitjana balear és superior a les illes de Menorca, d'Eivissa i de Formentera on majoritàriament els estrangers no comunitaris es concentren d'una manera molt més potent en el sector de la construcció, a Menorca un 42% a Eivissa un 48% i a Formentera un 52%.

Els aturats comunitaris es troben majoritàriament en el sector serveis, un 78%, seguit de molt enfora pel sector de la construcció on trobam només un 4% l'any 2008. Per tant, aquest és un element clau i important. Aquesta mitjana balear també canvia pel que fa a les Illes. A Eivissa i a Formentera els aturats comunitaris es concentraven més en la construcció l'any 2005, es concentraven el 20% i el 21%, per tant s'incrementen. Aquesta segmentació de la població mostra un perfil més diferenciats en el període analitzat ja que mentre l'atur pujava per als estrangers, sobretot per als extra comunitaris sempre des del 2005, en el cas de les nacionalitats, aquest baixava encara que aquesta tendència es romp l'any 2008 on l'augment de l'atur afecta tots els espais siguin comunitaris, siguin extra comunitaris, siguin nacionals.

En quart lloc si miram l'evolució de l'atur per nivells d'estudis, grups professionals, anys i illes també podem trobar elements diferenciats. L'any 2005 de les 38.000 persones aturades un 42% feia feina en el sector de la restauració o com a venedors de comerç, un 20% figurava registrat com a treballadors qualificats en indústries manufactureres i un 14% com a empleats administratius. Els operadors d'instal·lacions i maquinària, juntament amb els treballadors no qualificats, sumaven un 10%. Finalment hem d'assenyalar que només un 5% de les persones aturades havien treballat com a directors d'empreses, tècnics científics o professionals de suport. Aquests percentatges corresponen en línies generals a la preponderància dels diferents sectors econòmics i de les ocupacions que es relacionen i que tenen totes les illes. En els diversos informes que l'Observatori de Treball ha realitzat, ha publicat, s'ha fet un repàs analitzant el nostre mercat de treball que es caracteritza per centrar-se en aquest sector dels serveis i de la construcció amb ocupació de baixa qualificació predominant les figures de cambrer, picapedrer, venedor, cuiner i personal de neteja.

Per grups professionals cal destacar que la majoria de les persones aturades disposen d'estudis inferiors a la segona etapa d'educació secundària. En concret el 69% del total dels desocupats havien estudiat fins a la primera etapa de l'esmentat nivell, un 16% fins a la segona etapa d'educació secundària i un 7% fins a primària. Sumant els tres nivells un 85% del total no arriba a aquests nivells educatius. Efectivament l'abandonament prematur dels estudis i, per tant, la manca de treballadors amb alts nivells acadèmics i professionals és un tret típic del nostre mercat laboral.

Per illes val la pena destacar que a Menorca, a Eivissa i a Formentera el pes relatiu dels treballadors aturats dels serveis de restauració i comerç, un 46%, 52% i 57% respectivament, és major a la mitjana balear. Una vegada més ens trobam amb l'estacionalitat que afecta les Illes d'una manera més important. En el 2008 la distribució dels grups professionals, amb relació a les 49.000 persones aturades de mitjana en el conjunt de les Illes, varia sobretot en els grups d'empleats de tipus administratiu que passa del 14% del 2005 al 21% del 2008. També pugen en tres punts percentuals els grups d'operadors de maquinària, del 20% al 23%. Per contra, baixa la proporció relativa dels treballadors dels serveis de restauració, venedors de comerç que suposen un 35%, set punts menys sobre el total. La resta de grups professionals mantenen percentatges similars a l'any 2005 i les variacions que hem assenyalat són les relacionades amb la pitjor evolució que ha presentat el sector de la construcció, les activitats a proveïdors, immobiliàries,

relacionades amb la forta desacceleració i menys acusat en el món dels serveis.

Podríem afegir quant al nivell d'estudis de la població aturada que és manté la tònica de l'any 2005. La majoria dels desocupats presenta un nivell d'estudis inferior a la segona etapa d'educació secundària, el 93%. Per tant, veim que l'estructura del nostre mercat de treball, la baixa qualificació de la població activa juntament amb una oferta d'ocupació de baix i mitjà nivell amb més pes pel que fa referència als serveis d'hostaleria, de comerç, de restauració i de la construcció on treballen la majoria de persones tant a nivell nacional com a nivell d'estrangers. Aquesta és la característica més clara de l'anàlisi que avui plantejam. Entenc que les xifres són feixugues, les preguntes marquen aquestes diferències, però tenen les dades i valia la pena fer aquesta visualització i aquesta doble temporalitat encara que visualitzarem i analitzarem que l'any 2008 es tapa molt, mig any de creixement, pel que fa a l'ocupació fins a partir de març, juny que comença aquesta destrucció d'ocupació.

Per tant, veurem dins aquesta evolució canvis qualitatius, valoram que el sector de la construcció ha tocat més fons quant a l'atur, però això no vol dir que altres sectors com el comerç o l'industrial tinguin un pes més gran i, per tant, afectarà el mercat nacional, les persones més formades, la temporalitat del mercat laboral i els aturats de major edat i també d'una manera tal vegada més equilibrada entre les dones predominants en el sector comercial i els homes lligats al sector de la indústria. Veurem aquestes diferències qualitatives que ens han de preocupar i que a partir d'aquestes dades podrem analitzar.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. En torn de rèplica té la paraula l'autor de les preguntes el Sr. Huguet.

EL SR. HUGUET I SINTES:

Moltes gràcies, Sr. President. Només per confirmar una dada, no les tenc totes dins el cap, però n'hi ha una que podria ser que no l'hagués entès bé o no me l'ha dita bé, no ho sé, a la primera part de l'exposició que parlàvem, 2005-2007, per activitat, per sexe, etc., quan ha finalitzat la descripció o l'enumeració de les dades corresponents a l'atur i ha començat amb els afiliats he entès que parlava d'una xifra superior a 500.000, la dada que jo maneig d'afiliats el 2008 era de 452.000 la mitjana d'afiliats. Si vostè me l'ha dit, perfecte, si m'ha dit una altra xifra, doncs repeteixi'm-ho perquè no ho tendria bé jo, 452.000 que era inferior a la xifra del 2007.

El que ara em resulta impossible plantejar és com afecta especialment la situació de la formació per illes, és a dir, aquí on hi ha hagut un deteriorament més important de l'ocupació amb els dos vessants, amb què té a veure l'increment d'atur i la reducció d'ocupats per illes i per activitat econòmica jo la relaciono amb dues polítiques, una de formació que té a veure amb la persona, amb l'individu, també amb la comunitat i una altra amb l'orientació de les activitats que també té a veure amb la societat civil, però que aquesta està un poc condicionada. Per tant, entenc que una bona anàlisi i una bona diagnosi a partir de les dades que vostè ha explicat és un dels coneixements necessaris i millors per prendre decisions per reconduir aquesta situació.

No sé si avui ens du qualque conclusió, supòs que no, però sí que serà interessant perquè clar això per si mateix té el valor que té, ara el valor afegit sense cap dubte està a prendre bones decisions en aquests dos camps, activitats econòmiques i formació. Com que, Sr. President, jo havia de plantejar dues preguntes, però la veritat és que tant ha exposat els temes que havíem de veure de la situació que inicialment havia descrit tant referit a immigrants, com que no em don per satisfet de l'explicació que ha donat, ha quedat perfectament gravada i a partir d'ella podré plantejar altres qüestions del que m'he permès denominar valor afegit, que són les accions que s'han de dur a terme i que han de veure amb els plans que redacten i que segurament veurem d'aquí poc temps. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Huguet. Aquesta presidència entén que s'ha donat resposta a les preguntes que vostè ha presentat. Per tant, en torn de contrarèplica té la paraula la Sra. Consellera.

LA SRA. CONSELLERA DE TREBALL I FORMACIÓ
(Joana Maria Barceló i Seguí):

Aquesta és la part més important pel que fa a tota aquesta documentació, si haguéssim de plantejar dades el més preocupant és la visualització d'una estructura molt estacional respecte de les illes d'Eivissa, Menorca i Formentera amb relació a serveis, i és una qüestió que es visualitza d'una manera clara. El més difícil i que hauria de ser la part més important és, com vostè ha dit, tot el referent a la formació del capital humà. A partir d'aquí quins espais tenim de potencial d'ocupació que ens permetin una ocupació amb uns marges de més estabilitat i amb uns continguts formatius més amples no només per a la pròpia persona sinó també per qualificar d'alguna manera i incrementar competitivitat en la nostra economia. Tot va molt lligat.

En aquest sentit després podem debatre les propostes d'actuació per fer front a aquesta situació, incentivar l'ocupació per una banda com a mesura conjuntural i amb mesures estructurals que passen obligatòriament per la formació, i no una formació qualsevol, dirigida als jaciments d'ocupació, a la demanda empresarial de persones i de necessitats laborals que tenim i que aquesta formació estigui qualificada, per dir-ho d'alguna manera, que la posem en valor dins el sistema formatiu de certificació i d'itinerari personal en tot el que fa referència a aquest creixement de la persona i, en definitiva, de l'economia, i anar lligant d'una manera molt clara el que són necessitats dels

empresaris amb el que fa referència a les oportunitats que han de donar a la gent.

Jo crec que amb açò hem de ser molt clars i per tant la formació haurà d'anar molt lligada, valoram, a les demandes reals i a les oportunitats de feina. I açò serà complicat?, jo crec que no; costarà instal·lar-se, en som conscient, però crec que també és absolutament necessari, i per tant en aquestes èpoques de dificultats crec que obligatòriament ho hem de fer.

Evidentment les xifres tal vegada, perquè n'he citades un parell en relació, jo crec que estan constataades aquí i bàsicament l'únic que volia assenyalar ara era una qüestió: que el creixement de la població activa ha estat molt elevat sempre, duim anys en què ha anat creixent d'una manera molt gran i a més a més d'una manera i en un percentatge molt superior fins i tot al de l'Estat, el que fa que de manera permanent l'afiliació en determinats moments creixés més que el que fa referència a les xifres d'atur o que les xifres d'atur es mantinguessin estables quan s'anava creant molta ocupació. Vull dir que per tant aquesta doble relació és una constant que va sorgint d'una manera estable, i que açò suposa evidentment l'interrogant més important a l'hora de fer valoracions de l'atur. En un moment determinat era perquè hi havia una demanda de feina aquí important, i ara és motivat per la necessitat de trobar un complement a la renda familiar, dos elements diferents, dues incorporacions, jo crec que qualitativament diferents, emperò que s'estan també donant en aquest moment i que no hem aturat, la gent es continua incorporant al mercat laboral i per tant és molta la gent que no ha fet feina anteriorment amb el que implica. Per tant aquest és un element que es manté, encara que -repetesc- amb canvis qualitatius en relació a la que hem viscut a l'any 2005, evidentment. L'evolució i el cicle econòmic són diferents i per tant aquestes són les conseqüències.

Per tant jo en tot cas li faré arribar la informació que ens han demanat, de l'any 2001 a l'any 2005. Evidentment no tindrà la divisió, les segregacions que ens hem pogut permetre donar-los avui, i evidentment aquestes informacions segregades que els puguem fer arribar per tenir, evidentment, tota la complexitat d'una societat molt canviant i que es va canviant d'una manera molt ràpida. Jo crec que aquesta també és una característica especial de la crisi que vivim, el canvi permanent del que significa cada un d'aquests paràmetres.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Sí, Sr. Huguet?

EL SR. HUGUET I SINTES:

Gràcies, Sr. President. Si fos tan amable de deixar-nos un torn més... És que ha introduït un parell d'elements i, com que hem escurçat molt el tema de les preguntes, si vostè permetés -ni tan sols de 5 minuts- jo li faria una observació sobre el que ha comentat la consellera.

EL SR. PRESIDENT:

Sí, efectivament.

EL SR. HUGUET I SINTES:

Molt amable. Em referesc al fet que és un tema molt recurrent o una justificació molt recurrent el de la població activa. No tenc la dada aquí o, si el tenc, em costaria temps i no vull dedicar més temps a cercar-lo. Miri, la població activa, si no vaig equivocat, o bé a la roda feta pública a la documentació adjunta a allò manifestat pel conseller d'Hisenda o bé del Sr. Antoni Riera en el CRE, és a algun gràfic, s'està movent al voltant..., vaja, per damunt del zero, per descomptat, i al voltant d'un 3, 3 i escaig per cent el creixement de la població activat, amb oscil·lacions, com és natural, però molt enfora de les oscil·lacions de les altes a la Seguretat Social i baixes i, naturalment, de les de l'atur.

Per tant recórrer a aquesta qüestió és una explicació que relaciona els tres elements, però que per a mi no és la causa, no és la causa que hi hagi més atur. El factor treball, la causa de no mantenir-se, per tant de no créixer en nombre d'afiliats i pel fet d'incrementar el nombre d'aturats, l'hem de posar sempre en l'activitat econòmica. Si l'activitat econòmica té manco demanda d'operaris és quan es produeix la sortida des del camp d'activitat cap a l'atur, que a més ve per les noves aportacions, però de cap manera pel fet que hi hagi noves aportacions. És a dir, sempre trobarem solucions si creim que el que hem d'estimular és l'activitat econòmica, perquè aquesta és la causa que tinguem aturats o persones que volen iniciar-se a fer feina, que encara no havien fet feina mai, o persones que han sortit del mercat laboral.

Si nosaltres deim..., vaja, a ningú, a cap polític no se li ocorrerà, crec jo, dir que el que han de fer és retallar la població activa per resoldre el problema de l'atur, per dir-ho amb un absurd però per fer-me entendre en el que intent explicar. És a dir, és una explicació matemàtica, etc., però els paràmetres de creixement dels tres elements que relacionam de cap manera entenc que no han de justificar el fet que l'atur no vengui d'un alentiment, d'una crisi, d'una recessió econòmica amb el grau que correspongui a cada moment. Només era aquest aclariment. Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Huguet. Sra. Consellera...

LA SRA CONSELLERA DE TREBALL I FORMACIÓ
(Joana Maria Barceló i Martí):

Home, evidentment poder fer dir a aquestes coses qualsevol cosa. Jo li faria la reflexió a l'inrevés. A voltes, estimulants l'activitat econòmica d'una manera tan accelerada, idò també feim un factor d'atracció de població activa bastant potent, o no? Clar! Per tant hem d'anar alerta amb aquestes coses.

Jo evidentment no ho vull emprar en absolut i, cregui'm, no és cap element justificador, no ho he dit; simplement que estam a una mitja de creixement de la població activa superior a la mitja de l'Estat, açò segur. Ens movem al voltant del 4,5% de creixement, quan a nivell estatal ens movem en un 2,5. Per tant aquest és un repte; per què?, perquè hem de créixer en molta més capacitat d'ocupació, per què?, perquè necessitam el doble perquè la contractació ens faci davallar l'atur.

Açò és un fet, ni el valor a favor ni el valor en contra, i molt manco com a justificació. Per tant no m'ho empri en aquest nivell perquè jo no li ho he dit com a justificació; jo simplement li vull assenyalar que de l'any 2005 a l'any 2008 -i ho he dit així- hem crescut en atur 10.700 persones; jo crec que és una xifra ben clara, però la població ocupada n'ha crescut 30.000, simplement, i açò són les xifres. No n'he feta cap més, de valoració. És a dir, que la població activa va creixent, va creixent més que el ritme i la capacitat d'oferir llocs de feina a la gent. I açò era així l'any 2005 per uns motius d'acceleració econòmica important que, bé, açò va fer que evidentment cresquessin molt els llocs de feina encara que no va fer davallar l'atur. Per què?, perquè s'hi anava incorporant molta gent, i ho he dit així de clar, no ho dic ni en contra ni a favor, ni en contra ni a favor, és una constatació.

En aquest moment ja no és tal vegada perquè venguin de fora a aquí, sinó perquè la unitat familiar necessita més col·locar-se en el mercat de treball per anar complint tot el que fa referència a un complement de sou, i per tant la gent que s'incorpora quina és?, joves i dones que no han tingut una feina anterior, i prou. Dic que canvia el perfil, canvia el perfil, però sempre amb aquest plus que la població que s'incorpora al mercat laboral creix a un ritme superior que la mitja estatal, i que malgrat cresquem en afiliació ens costa molt reduir l'atur, i açò ens passava l'any 2005 i ens passa ara; per motius diferents, també ho he dit.

I evidentment allò ideal és generar ocupació, només faltaria, estic totalment d'acord, no és aturar la població activa, al contrari, és crear ocupació. Però per favor no m'interpreti a aquest nivell tan *cutre*, perquè no ho he dit sota cap concepte. Simplement he explicat coses o motius que ens surten aquí, no per justificar, en absolut, que la gent no s'incorpori a la feina, sinó al contrari. A més jo crec que com més gent s'incorpori a la feina més feina cream, així de clar. Cada dona que s'incorpora al mercat laboral genera treball induït, i, d'açò, hi ha molts d'estudis al respecte: com més feina generes, més se'n genera, no... I açò és l'important, d'una manera ben clara, i si queda qualche dubte vull que consti que vertaderament allò important és crear ocupació.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera, crec que ha quedat bastant clar.

Per tant, si no hi ha més assumptes a tractar, agraïm la presència dels acompanyants de la Sra. Consellera i s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS